

[Bladt.]

kan ikke være interesserede i at få et klientel af medlemmer, som ikke er arbejdssøgende, men som de er forpligtet til at udbetale understøttelse til, folk, som normalt ville være henvist til at søge hjælp hos opholds kommunen.

Efter lovforslaget ophæves den gældende begrænsning af huslejhjælpen; det vil sige, at huslejhjælp skal udbetales med det fulde beløb i hvert enkelt tilfælde. I denne forbindelse kommer det også ind i billedet, at man foreslår, at ved beregningen af $\frac{4}{5}$ - og $\frac{2}{3}$ -grænsen skal der kun tages hensyn til dagpenge og børnetillæg. Dette vil utvivlsomt medføre tilfælde, hvor en arbejdsløs kan opnå en højere indtægt end én, der er i arbejde. Dette kan formentlig ikke være rigtigt, i hvert fald er det indlysende uretfærdigt.

Efter lovforslaget skal bestemmelsen om karenstage ophæves. Hertil vil jeg gerne sige, at ved den sidste lovrevision i 1962 blev antallet af karenstage reduceret fra 6 til 3. Det var efter min opfattelse en fejl, at vi ikke tog skridtet fuldt ud og afskaffede denne ventetid, så meget mere som det er et stærkt ønske hos arbejdsløsheds kasserne helt at få afskaffet denne ventetid. Jeg har derfor ikke noget imod, at bestemmelsen om karenstage udgår af loven.

Ja, jeg har her berørt nogle af de vigtigste punkter i lovforslaget, og min konklusion bliver herefter, at ganske bortset fra de politiske muligheder, der foreligger for at få et sådant forslag gennemført, kan der rejses mange saglige indvendinger mod det.

Når dette er sagt, vil jeg dog tilføje, at når jeg ikke kan give tilslutning til lovforslaget, så er dette ikke ensbetydende med, at der ikke er ting i vor arbejdsløshedslovgivning, som bør ændres. Det mener vi i socialdemokratiet at der er.

Det må dog erkendes, at der i de senere år, i 1958, i 1960 og i 1962, er gennemført en række ændringer i loven, som har været udtryk for fremskridt og forbedringer. Men spørgsmålet er, om tiden ikke er inde til, at vi skal anskue arbejdsløshedsproblemet fra en lidt anden synsvinkel, end vi har gjort hidtil.

Når vi tænker tilbage til 30'erne, da vi til tider havde en gennemsnitlig arbejdsløshed på over 30 pct., var arbejdsløsheden et alt-

overskyggende socialt problem. Den understøttelse, der blev udbetalt, var kun en nødhjælp til at holde den værste sult fra dørene. Vort land var hærget af kriser og vort erhvervsliv i stort omfang gået i stå. Med andre ord: det var et fattigt land, og det var i første række de hundredtusinder af arbejdsløse, som kom til at lide herunder.

Situationen i dag er helt forskellig fra dengang. Det har i de senere år vist sig, at det på det nærmeste er muligt at afskaffe arbejdsløsheden, og det er en glædelig kendsgerning. Derfor må det også være en uafviselig opgave for staten, for erhvervslivet, for alle positive kræfter i vort samfund at holde hjulene i gang. Det ligger nu inden for mulighedens grænser at efterkomme, hvad der står i grundlovens § 75, at det skal tilstræbes, at alle arbejdsduelige personer kommer i arbejde. Vi må bort fra den tankegang, at det skulle være til fordel for nogen, at der eksisterer en såkaldt industriel reservearmé.

I stedet for at betragte arbejdsløshed som et socialt problem, tror jeg, vi i højere grad skal betragte arbejdsløshed som et problem, der hænger sammen med produktionen, og indrette vor arbejdsløshedslovgivning herefter.

Vi er af den opfattelse i socialdemokratiet, at de nuværende grundbeløb for dagpengesatserne er for lave. Understøttelsen burde i højere grad have karakter af erstatning for tabt arbejdsindtægt. Dette spørgsmål er jo dukket op i pressen i den senere tid, bl. a. i forbindelse med den dalende beskæftigelse på skibsværfterne, hvor man er inde på tanken om fondsdannelse med det formål at skabe en slags overbygning til arbejdsløshedsforsikringen. Tanken er tiltalende, men en sådan nyordning vil sikkert ikke kunne begrænses til et enkelt område, uden at det også medfører krav om lignende ordninger på andre områder.

Det er jo rigtigt, som den højtærede arbejdsminister har givet udtryk for, at ved en forhøjelse af arbejdsløshedsunderstøttelsen kommer finansieringen ind i billedet.

Med hensyn til kontingentet til arbejdsløshedsforsikringen finder jeg den bestående ordning ganske utilfredsstillende; den hviler i hvert fald ikke på et solidaritetsprincip. Jeg behøver bare at nævne to eksempler, som belyser dette forhold. Smede- og ma-